

Call no: B. (NS)H564a

Author: Landau, Ezekiel ben Isaac ha-Levi.

Title: Zekhut avot .. le-zikhron yom ha-yohr tzayt shel imi zal ...

כותר: זכות אבות ... לזכרון יום היאהר צייט של אמי ז"ל ...

Imprint: Vilna : bi-defus Eliezer Lipman Mets, 1886.

דפוסת: ווילנא : בדפוס אליעזר ליפמאן מ"ץ, 1886.

Collation: 1 broadside ; 43 x 31 cm.

הערות: סוג הגליון: אזכרה למות אם. 4 מקומות: ווילנא.

Subject: Prayers for the dead.
Memorial service.

זכות אבות

וידעתם בייאמי יהוה בפתחי אתיקברותיכם ובהעלותי אתכם מקברותיכם עמי : ונתתי רוחי בכם והייתם והנחתי אתכם על אדמתכם וידעתם כי אני יהוה דברתי ועשיתי נאום יהוה :
(יחזקאל ל"ז . י"ג , י"ד .)

לזכרון יום תיאחר צייט של אמי ז"ל

מצוה להתענות יום שמת בו אביו או אמו . ומתענין יום המיתה ולא יום הקבורה (רמ"א ב"י"ד סי' ת"ב סעי' י"ב) . מבואר בהר"ם א"ש ש"ע יו"ד הלכות צדקה סי' רמ"ט סעי' י"ד מה שנוהגין לפסוק צדקה עבור מתים בשעת הזכרת נשמות מנהג ותיקין הוא ומהני לנשמותיהם . ע"כ נכון הדבר אשר יפסקו צדקה גם ביום היאדר צייט . כי אין לך הזכרת נשמות גדולה מיום זה . כי מה שמזכירין פה למטה ביום זה הנשמות לרחמים הוא ממעם שמזכירין גם כן ביום זה למעלה את הנשמות להעלותם במעלה יותר גבוה כאשר מבואר בספרים הקדושים . וצריך לתת הצדקה בנפש הצעה ובלבב טוב . כי הלא מבואר ב"י"ד ה' צדקה סי' רמ"ט סעי' ב' שבכל פעם שאדם נתן צדקה צריך ליתן הצדקה בסבר פ"י בשמחה ובטוב לבב [ואם נתנה בפנים וזעפות ורעות הפסיד זכותו . ומבואר בש"ך בשם הסמ"ג אפילו נתן הרבה בפנים וזעפות ג"כ הפסיד זכותו . ועובר על ולא ירע לבבך] ומה גם ביום זה אשר הוא יומא דדינא כמבואר בספרים ובצדקה שהוא נתן מעורר זכות על הנשמות וגם מעורר זכות הרבה על עצמו . ומהפך מרת הדין למדת הרחמים (כי כל המלחם על העניים הקב"ה מחסם עליו , סוד יו"ד הל' דקדק)

אותא בגמ' קידושין ל"א ע"ב (והוצא בש"ע יו"ד הל' כבוד אב"א סי' ר"מ סעי' ט') ת"ר מכברו בחייו מכברו במותו . בחייו כיצד וכו' במותו כיצד ה' אומר דבר שמועה מפיו לא יאמר כך אמר אבא אלא כך אמר אבא מרי הריני כפרת משכבו , והני"מ תוך שנים עשר חדש וסבאן ואילך אומר זללה"ה עוד מבואר בספרים והובא בס' מעב"י שגם זה הוא בכלל הכבוד לאתר מותו והוא כי יודר מאוד להשכים לומר קדיש שעל ידי זה מכניסו לגן עדן [אמנם כל יתקוטט ח"ו עם שום אדם עבור אמירת הקדיש ולא יענוס ח"ו כי ע"י הענוס והממלוקת יבעיר ח"ו אש הגיהנם ביותר . מכש"כ שלא יאמר ח"ו שקר ע"י דהיינו שיאמר לשאר האצילים שהוא בן שלמים או יאצ"ט כדי לזכות בחפלה או בקדיש כי דובר שקרים לא יכון לנגד עיניו . והקב"ה טונא גזל בעולה] . וטוב שמלבד אמירת הקדיש יתמיד ג"כ בלמוד התורה . ולעסוק בכל דבר שבקדושה ולהקדים ולהחשיך בבית המדרש כי כל זה הוא זכות גדול להנשמות . ומעורר זכות גם על החיים . ואמרו במד"ר כל מי שיש לו בן יגע בתורה הקב"ה מתמלא עליו רחמים כדכתיב בני אם חכם לבך ישמח לבי גם אני . וברא מוכה אבא . כמו שאמר שהמע"ה . יסר בנך ויניחך (מדינה של גיהנם) ויתן מעדנים לנפשך (ג"ע) ומן יום הזכרון הקדוש הזה נשאב אור וחיים לזכור תמיד את דרך עץ החיים אשר הלכו בה אבותינו , ג"ע" למען נלך בה גם אנחנו . אשר בזה נבוא להצלחת הנפש והגוף גם יחד , כמו שאחז"ל אשר גם יוסף הצדיק בעת שאשת פוטיפר רצתה להכשילו בר"ע או ראה דיוקנו של אביו . וימאן לעשות ר"ע . רצונם בזה כי כאשר זכר את דמות אביו וזכר את מעשיו הטובים ואת דרכיו הישרים או אחו הצדיק גם הוא דרכו של אביו . ועשה טוב בעולמו . ובוה זכה אשר בכל שהי' עושה ה' מצליח בידו . ואף גם זאת אם הבנים הולכים בדרך התו"ם אזי מעוררים זכות הרבה לאבותיהם . כי כל הטוב אשר הבנים עושים בחייהם הרי הוא מכחן של האבות כי האבות הודיעו הבנים להחניכם לתורה ולמעשים טובים . וגדול המעשה יותר מן העושה . ומעשה הטוב של הבנים יהי' חשוב בעיני הקב"ה כאלו האבות בעצמם עשו אותם וזכות הוה מעיל תמיד אף לארץ כמה שנים . ועל בן כוה יאמר ברוך שוה ירד וברוך שוה גרל :

לזכרון עולם פה חרות על לוח .
יום הלכה לעולמה אמי מורתי ;
בכל שנה בזה היום נפשי עלי תשוה .
כי בו הורדה מראשי עמרת הדרתי .
אשה יראת ד' ואשת היל ,
מרת
עזבה ארץ חיים , ותעל השמים ;
ביום
לחדש
שנת
תנצב"ה

והי מעשה הצדקה שלום :

הקדוש הזה נשאב אור וחיים לזכור תמיד את דרך עץ החיים אשר הלכו בה אבותינו , ג"ע" למען נלך בה גם אנחנו . אשר בזה נבוא להצלחת הנפש והגוף גם יחד , כמו שאחז"ל אשר גם יוסף הצדיק בעת שאשת פוטיפר רצתה להכשילו בר"ע או ראה דיוקנו של אביו . וימאן לעשות ר"ע . רצונם בזה כי כאשר זכר את דמות אביו וזכר את מעשיו הטובים ואת דרכיו הישרים או אחו הצדיק גם הוא דרכו של אביו . ועשה טוב בעולמו . ובוה זכה אשר בכל שהי' עושה ה' מצליח בידו . ואף גם זאת אם הבנים הולכים בדרך התו"ם אזי מעוררים זכות הרבה לאבותיהם . כי כל הטוב אשר הבנים עושים בחייהם הרי הוא מכחן של האבות כי האבות הודיעו הבנים להחניכם לתורה ולמעשים טובים . וגדול המעשה יותר מן העושה . ומעשה הטוב של הבנים יהי' חשוב בעיני הקב"ה כאלו האבות בעצמם עשו אותם וזכות הוה מעיל תמיד אף לארץ כמה שנים . ועל בן כוה יאמר ברוך שוה ירד וברוך שוה גרל :

במ"ד (פ' חיי שרה) אר"א כמה דיות מושפכות וכמה קולמוסין משחזרין כדי לכתוב י' פעמים בני חת , ללמדך שכל מי שהוא מבקר מקחו של דיק כאלו קיים עשרת הדברות , ופי' רבינו מלבי"ם הכונה וז"ל כי מה שהאריכה האורה בקניית אברהם את מערת המכפלה ובפרטיה הוא כי אברהם הסתדל בזה לנטוע בלב העמים פינה גדולה מפנות הדת , שהיא האמונה בהשאלת הנפש אל המות ובגמול העמיד שהי' בין לנפש בין לגוף כי גם הגופים ישיני אדמה עפר יקילו ביום הדין הגדול , אלה לחיי עולם ואלה לדראון עולם , ועמידים לדיקים שיעמדו בלבושיהם היינו בגופים הגשמיים שהיו לנפשים בהם בחיים האלו וכו"ו הי' כדבר זר לבני חת , שחשבו שהקבורה אינה נריכה רק לפי שעה משום בזיון החיים וחל"כ היו מפנים הקבר , וע"י מעשה זו שהי' בפרסוס והצדקה נתן צעד המערה הון רב נתיסד אללס אמונה , שצדק להם שהאלמים אין להם מן עו"ס" אלא ד"א של קבורה וכל חלקם בעו"ס" המה מהכל יחד ועו"ס" גר ותושב אלכי שהוא מכוון עם מ"ש כי גר אלכי עמך תושב ככל אבותי כי חיי העו"ס" הם חיי הגר שאל מקומו שאף זוכה הוא שם וע"כ חנו לי אחוז קבר ומה שאקברה מהי הוא רק מלפני , אבל באמת לא חשבו לקבורה רק כמו שגזרו דבר יקר באורז להיות שמור למועד ידוע אשר יוציאו משם , וכני חת אשר לא האמינו לזה הי' די להם הקבורה לפי שעה ולארו במזבח קברינו קבור , למה לך אחוזת קבר , לכן הוסיף לבקש דוקא מערת המכפלה שהי' בית ועלי' שהוא ציון ומשל להיות האדם בעו"ס" במערה השפלה שיש ע"ג עליה הוא העולם העליון , וגם אחרי המות יתח הגוף על משכבו והרוח תחוסף עליו מלמעלה בג"ע התחתון כמ"ש בספרי שירי הנפש בפסוק אחוז לו קטנה , והמערה הזאת היא בקנה האדם וסוף האדם וסוף כל מעשהו בשדה וכל יגיעו ועמלו , והודיע כי יקנה זאת בכסף מלא כי כל חפצים לא ישו אל ההשאלה הזאת אשר היא אחרית האדם ותקוותיו , וכ"ו צדק אברהם בעת המקח הזה ולמד ודרש והקים פנות האמונה וכו"ו המקח הזה דומה בעשרת הדברות שצדקו האמונה והענוה והשכר :

אל תירא אדם ! לא תמות , ולעולם ועד לא תגע , כי גם מיתתנו איננו רק כדי לשוב לחיים חדשים אחרים יותר בהירים ויפים כמו שאמחז"ל יפה שעה אחת של קורת רוח וכו' אם אך תזכור את בוראיך בימי חיך פה , או תחי' שמה חיים הנצחים ובסתר צל עליון תהי' ספון ולא יאונה רע אליך שמה , וגם פה תבואנה אליך ברכות טוב סלה :

כל אלה תקן וסדר חרישן יחזקאל בן לא"א מ' יחזקאל וצ"ל מליפנישאק .

איסור השגת גבול ידוע בין ע"פ הר"ת בין ע"פ חוק הקיר"ה , והאיסור חל להרפים בלתי רשותי בין בתבנית ובסדר הוה . ובין בתבנית ובסדר אחר , דברי המסדר הנ"ל .

ווילנא . בדפוס רי"ל . ג"י ב"ר אליעזר ליפמאן מ"ץ י"ז .

ЗЕХУСЪ АВОТЪ. Помяни матери. Соч. I. Магидъ. Съ Виленскаго изданія 1885 г.
В И Л Ъ Н А. Въ типографіи Л. Л. Маца, на Квасномъ переулкѣ, д. № 1195/6 1886 г.
Дозволено цензурою.— 1 Декабря 1886 г. Вильна.

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.